

## **Imunizācijas valsts padome sniedz viedokli par personām, kuras nedrīkst vakcinēt pret Covid-19**

Rīga, 2021. gada 18. jūnijs

2021. gada 16. jūnijā Veselības ministrija vērsās pie IVP ar lūgumu sniegt viedokli par cilvēkiem, kurus nedrīkst vakcinēt pret Covid-19 (noteikumu grozījumu aspektā).

*Atsaucoties uz lūgumu, IVP skaidro un stingri rekomendē:*

Līdz šim visas ES un Latvijā reģistrētās un pielietotās vakcīnas pret Covid-19 ir nedzīvas vakcīnas. Līdz 2021. gada beigām, kā arī (pēc IVP pieejamās informācijas) 2022. gadā vakcīnas pret Covid-19, kas plānotas apstiprināšanai EZA, būs nedzīvās vakcīnas (vēl citu ražotāju mRNS vakcīnas, vīrusa daļiņu vakcīnas, nedzīva pilna vīrusa vakcīnas).

**Vienīgā kontrindikācija kādai konkrētai vakcīnai ir:**

- anafilakse pēc konkrētās vakcīnas ievadīšanas (parasti pēc 1. devas),
- anafilakse pret kādu no vakcīnas sastāvā esošu vielu anamnēzē.

Anafilakses sastopamība līdz Covid-19 vakcīnu lietošanas uzsākšanai bija aprēķināta, kā 1:1 000 000 konkrētās vakcīnas saņēmēju vidū. mRNS Covid-19 vakcīnu aprēķinātā sastopamība varētu būt 1:800 000. Nopietnas alerģiskas reakcijas vai anafilakse ticami varētu būt saistāma ar mRNS vakcīnās esošajiem pegilētajiem lipīdiem. Ja personai anamnēzē bijusi anafilakse pret PEG lipīdiem, jāizvēlas citas tehnoloģijas vakcīna pret Covid-19. Rokasgrāmatā vakcinācijai pret Covid-19 augstāk minētās situācijas ir aprakstītas.

Ņemot vērā, ka Latvijā ir pieejamas un būs vēl plašāk pieejamas dažādu tehnoloģiju un sastāvu vakcīnas pret Covid-19, tad gadījumā, ja kādam attīstās anafilakse vai tai līdzīga smaguma pakāpes alerģiska reakcija pēc konkrētas vakcīnas saņemšanas, tad balstvakcinācijai var tikt piedāvāta un izmantota citas tehnoloģijas vakcīna pret Covid-19 un persona var pabeigt vakcināciju pret Covid-19.

Ja personai ir zināma anafilakse anamnēzē pret kādu no paredzētās vakcīnas sastāvā esošu vielu (piem. PEG alerģija anamnēzē) vai tai ir kāda medicīniska situācija/slimība, kad konkrētā vakcīna nav lietojama (piem. vīrusa vektoru vakcīnas pacientiem ar kapilāru caurlaidības sindromu, grūtniecēm un nedēļniecēm, personām, kurām pēc 1. devas attīstījies TTS), tad arī šādā gadījumā, ārsts vai atbildīgā medicīnas persona vakcinācijas vietā pieņem lēmumu izvēlēties citas tehnoloģijas vakcīnu, un **persona var tikt vakcinēta pret Covid-19.**

**!!! Nedzīvām vakcīnām nav citu medicīnisku, klīnisku, zinātnisku iemeslu un situāciju, kad persona tās nevarētu saņemt.**

Īslaicīgi vakcināciju atliek, ja:

- ir apstiprināts Covid-19 vai kontaktpersonas statusā ir jāievēro karantīna, un persona nevar doties uz vakcinācijas iestādi. Pēc šī perioda beigām, persona var tikt vakcinēta.
- ja ir cita vidēji smaga vai smaga akūta infekcija, tad vakcināciju atliek līdz brīdim, kad ir normalizējusies ķermeņa temperatūra (38 C un zemāk). Parasti vakcinācija šādās situācijās jāatliek uz 7-10 dienām.

Tātad, ņemot vērā augstāk minēto, **nav teorētisku un praktisku situāciju, kad medicīnisku vai ar veselību saistītu iemeslu dēļ, persona nevar saņemt nedzīvu vakcīnu (un tādas ir vakcīnas pret Covid-19) vai nav iespējamās citas alternatīvas tehnoloģijas vakcīnas iespējas pret konkrēto infekcijas slimību.**

Šādi vai līdzīgi apraksti vai rekomendācijas ir atrodamas arī citu valstu vakcinācijas pret Covid-19 valsts oficiālajās vietnēs.

**IVP stingri rekomendē** VM pakļautībā esošajām iestādēm un to komunikatoriem pēc iespējas vairāk šos aspektus saprotamā valodā un veidā komunicēt gan ar Latvijas sabiedrību, gan darba devējiem un citiem, uz ko tas varētu attiekties.

Kā arī atgādina, ka tieši personu ar citām veselības problēmām, hroniskām slimībām vai senioriem, vakcinācija pret Covid-19 ir ļoti būtiska veselības saglabāšanai un smagas Covid-19 gaitas novēršanai.

**Tāpat IVP uzsver**, ka nav pieļaujama patvaļīga kontrindikāciju interpretācija un rosina VM apsvērt iespēju ieviest atbildību par nepamatota vakcinācijas atteikuma vai nepamatotu kontrindikāciju noteikšanu lēmuma pieņemšanu.

Imunizācijas valsts padome: Asoc. Profesore Dace Zavadska, Profesors Uga Dumpis, Habilitēta medicīnas doktore, Profesore Dace Gardovska, Profesore Anita Villeruša, Asoc. Profesore Gunta Stūre, Dr. Santa Markova, Dr. Ainis Dzalbs, Inga Akmentiņa – Smildziņa.